

STATISZTIKA

Az árubeszerzések főbb statisztikai adatai 2019-ben

Káli Gabriella Mária, statisztikai elemző, Közbiztosítási Hatóság

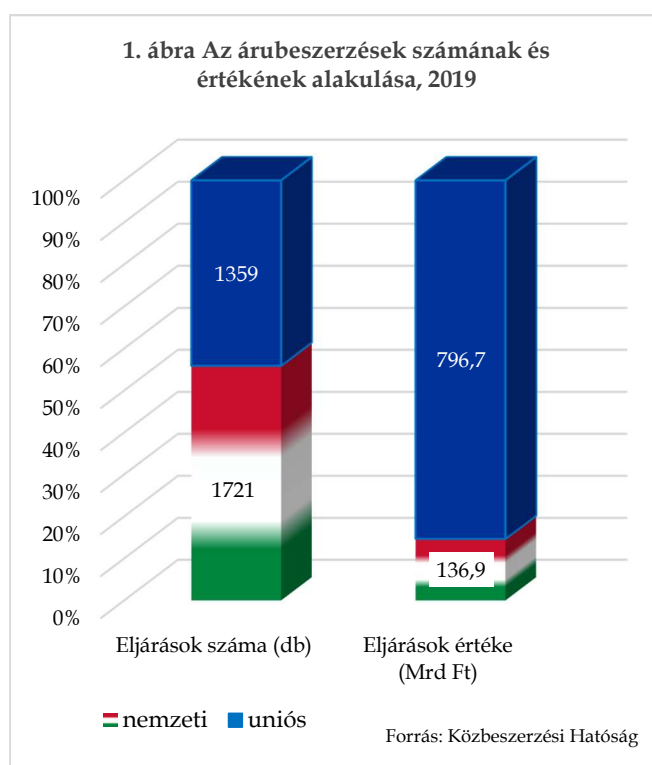
DOI: 10.37371/KEP.2020.9.3

Címszavak: közbiztosítás, statisztika, beszerzési tárgy, árubeszerzés

2019-ben 3080 db eredményes közbiztosítási eljárást1 folytattak le 933,6 milliárd forint értékben az árubeszerzésekhez kapcsolódóan. Az eljárások számát tekintve a nemzeti-, míg értékét tekintve az uniós eljárásrend tett ki nagyobb hányadot, ugyanis ez 1721 db nemzeti- és 1359 db uniós eljárásrendű közbiztosítást jelentett, értékben pedig 136,9 Mrd Ft és 796,7 Mrd Ft volt a nemzeti- és uniós eljárásrend alá tartozó árubeszerzések volumene (1. ábra).

Az árubeszerzésekhez kapcsolódóan lebonyolított közbiztosítási eljárások típusát vizsgálva megállapítható, hogy az uniós eljárásrendű árubeszerzések számának mindössze 2,7 százaléka volt hirdetmény nélküli tárgyalásos, ami az eljárások értékének csupán 1,8 százalékát tette ki. Az árubeszerzések számának 90 százaléka nyílt vagy gyorsított nyílt eljárás volt, ehhez az eljárások értékének 85 százaléka tartozott. Jellemző volt még a tárgyalásos eljárástípus, ami az árubeszerzések számának 7,1, értékének pedig 13,1 százalékát jelentette 2019-ben (1. táblázat).

A nemzeti eljárásrendű árubeszerzések között a legjellemzőbb eljárástípus a Kbt. 113. § szerinti nyílt eljárás volt 2019-ben, mivel számarányát tekintve a közbiztosítási eljárások 85, értékét tekintve pedig 87 százaléka ebbe a formába tartozott. Ezt követték a Kbt. 117. § szerinti saját beszerzési szabályok szerinti eljárások 9,5 százalékos hányaddal, melyek értéke 9,3 százalékot tett ki. Az árubeszerzések körében 2019-ben számarányát tekintve a nyílt eljárások és a Kbt. 113. § szerinti tárgyalásos eljárások 2 százalékat alkottak, ami értékarányban megközelítőleg 1,5 százalékot jelentett (2. táblázat).

1. táblázat: Az uniós eljárásrendű árubeszerzések az eljárások típusa szerint, 2019-ben

Uniós eljárásrend	Eljárások száma (db)	Eljárások értéke (Mrd Ft)
Gyorsított nyílt eljárás	46	9,3
Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás	37	14,2
Meghívásos eljárás	1	0,005
Nyílt eljárás	1 177	668,1
Tárgyalásos eljárás	96	104,6
Versenypárbeszéd	2	0,5
Összesen	1 359	796,7

¹ Az adatok nem tartalmazzák azon eljárásokat, amelyek keretmegállapodás megkötésére irányultak.

Az árubeszerzések között az egy ajánlatos eljárások száma az összes eljárás 20 százalékát tette ki a tavalyi évben, ami 616 db közbeszerzést jelentett. Értékét tekintve ez az összes árubeszerzés tárgyú közbeszerzésnek 28,2 százaléka volt, 263,7 Mrd Ft értékben (2. ábra).

A 3. ábra szemlélteti azokat az eljárásokat, ahol a nyertesek között kis- és középvállalkozás is megtalálható volt. A közbeszerzések számát tekintve 2019-ben 2444 db eljárásban és 350,5 Mrd Ft értékben hirdettek ki KKV-t is tartalmazó nyerteseket az árubeszerzések esetén, ami az eljárások számának 79,4 százalékát, értékének pedig 37,5 százalékát jelentette.

Az árubeszerzések esetén a hazai közbeszerzések keretében kifizetett összegek a gazdaság különböző területein hasznosultak. Az eljárások számát tekintve közfeladat ellátására fordították a legtöbb árubeszerzést (1907 db, 62%), melynek értéke 388,8 milliárd forintot tett ki. Második helyen a termelő ágazatokban működő vállalkozások részére folytattak le eredményes közbeszerzéseket (561 db eljárást, 115, 9 Mrd Ft értékben). 2019-ben a legnagyobb értéket (402 milliárd forintot) 295 db közlekedés körében lefolytatott eljárás képviselte az árubeszerzésekben belül. Kultúrára, szabadidőre és sportra vonatkozóan 214 db eljárást bonyolítottak le 15,4 milliárd forint értékben, míg 103 db egyéb beszerzésre 11,5 milliárd forintot fordítottak (4. ábra)

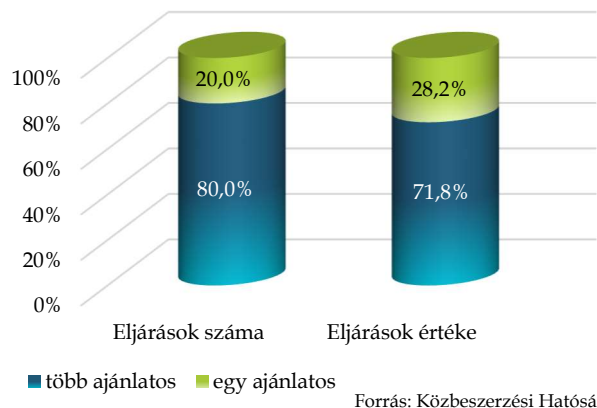
Ha a 4. ábrán található adatokat tovább részletezzük, azt tapasztaljuk, hogy a közfeladatok esetében a legtöbb árubeszerzést a közigazgatásban működő szervezetek végezték, az ehhez kapcsolódó eredményes eljárások száma 954 db volt, 277 milliárd forint értékben. Ezt követték az egészségügyi és szociális ágazat közbeszerzései (563 db), melyre 71,5 milliárd forintot fordítottak. Az oktatás, kutatás területén 390 db közbeszerzésre került sor 40,3 milliárd forint értékben (5. ábra).

A termelő ágazatokban tevékenykedő vállalkozások a közbeszerzés keretében végzett árubeszerzéseiknél legjellemzőbben különböző gépek, berendezések megvásárlására költöttek 2019-ben. A legnagyobb hányadot a feldolgozó ipar bonyolította (374 db eljárás

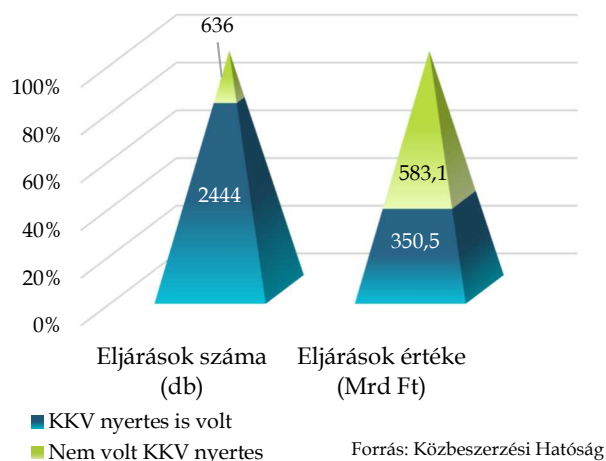
2. táblázat: A nemzeti eljárásrendű árubeszerzések az eljárások típusa szerint, 2019-ben

Nemzeti eljárásrend	Eljárások száma (db)	Eljárások értéke (Mrd Ft)
A Kbt. 113. § szerinti meghívásos eljárás	2	0,3
A Kbt. 113. § szerinti nyílt eljárás	1 465	118,9
A Kbt. 113. § szerinti tárgyalásos eljárás	35	1,8
A Kbt. 115. § szerinti nyílt eljárás	2	0,04
A Kbt. 117. § szerinti saját beszerzési szabályok szerinti eljárás	164	12,8
Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás	17	0,8
Nyílt eljárás	35	2,2
Tárgyalásos eljárás	1	0,02
Összesen	1 721	136,9

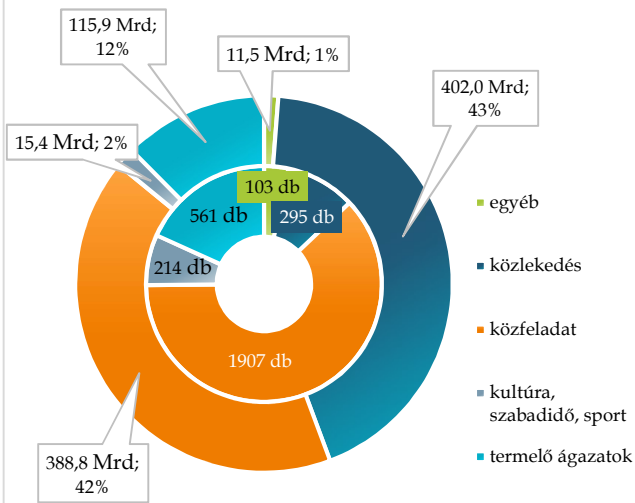
2. ábra Az egyajánlatos eljárások aránya az árubeszerzések körében, 2019

3. ábra A KKV nyertest is tartalmazó eljárások száma és értéke az árubeszerzések területén, 2019

4. ábra Az árubeszerzés száma (db) és értéke (Mrd Ft) a közbeszerzések célterületei szerint, 2019

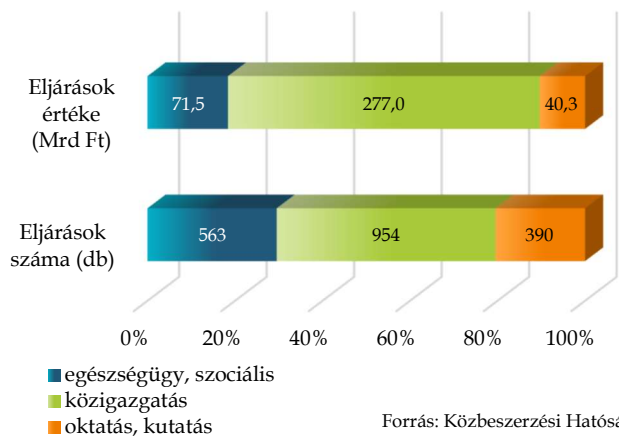

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

97,4 milliárd forint értékben), ezt követte a mezőgazdaság 144 db eljárással, amely 12,1 milliárd forintot tett ki, miközben az építőiparban 43 db eredményes eljárást zártak le 6,4 milliárd forint értékben (6. ábra).

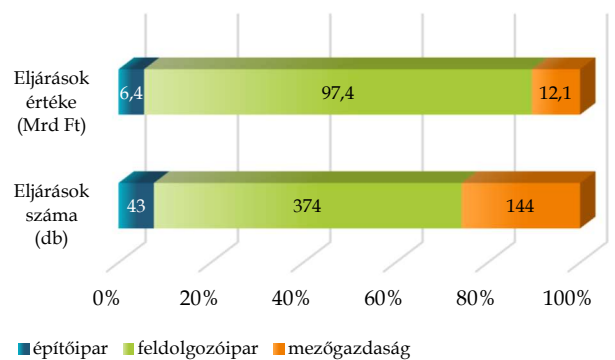
A 7. ábra azt mutatja, hogy milyen nagyságrendekben bonyolítottak le eredményes eljárásokat az árubeszerzések esetében: az 50 millió forint alatti közbeszerzések átlagos értéke 23,8 millió forint volt eljárásonként, ami 1498 db eljárást jelentett 34,2 milliárd forint értékben (miként a 3. táblázatból is látszik, legnagyobb részük közszolgáltatáshoz kapcsolódott). Az 50 millió és 200 millió forint közötti kategóriában 949 db eredményes közbeszerzés volt 99,5 milliárd forint értékben, az egy eljárásra jutó érték pedig 109,7 millió forintot tett ki (ebben a csoportban is a közszolgáltatásokkal kapcsolatos árubeszerzések adták a legnagyobb hányadot). A 200 millió forint feletti, de 1 milliárd forint alatti csoportban az egy eljárásra jutó érték 416,4 millió forint volt, az eredményes eljárások nagy hányadát pedig a feldolgozóiparban (185 db, 75,8 Mrd Ft) és a közigazgatásban (144 db, 65,8 Mrd Ft) bonyolították le. Az 1 milliárd forint feletti árubeszerzések esetén az egy eljárásra jutó átlagos érték 5,4 milliárd forintot tett ki, a legtöbb eljárást itt is a közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan folytatták le (76 db, 216,6 Mrd Ft), de a legnagyobb érték a közlekedés kategóriához tartozott (356,8 Mrd Ft, 25 db eljárás).

5. ábra Árubeszerzések közfeladatok megvalósítására a 2019-es közbeszerzésekben

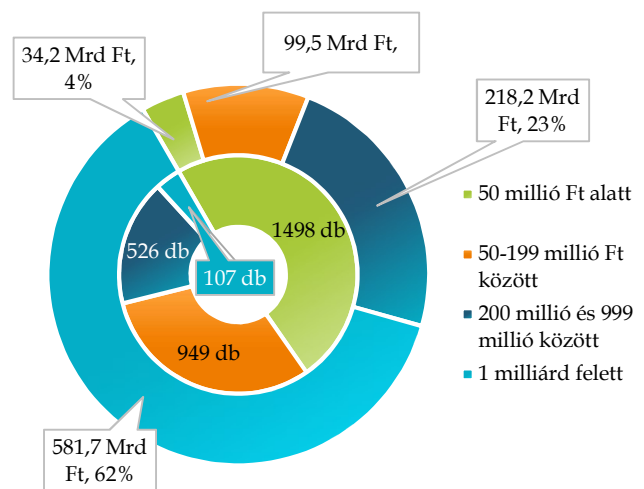
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

6. ábra A termelőágazatok árubeszerzése a 2019-es közbeszerzésekben

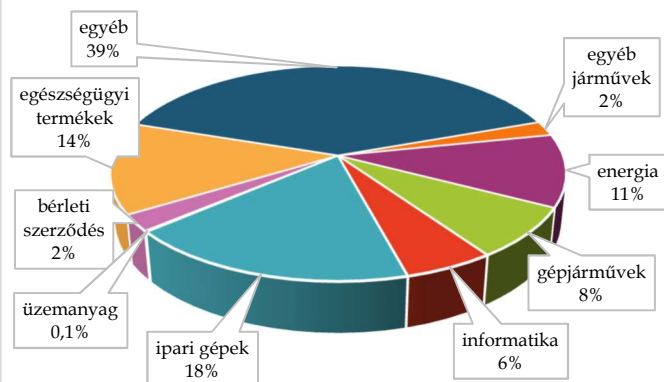
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

7. ábra Az árubeszerzések körébe tartozó közbeszerzések száma (db) és értéke (Mrd Ft) az elnyert összeg nagysága szerint, 2019

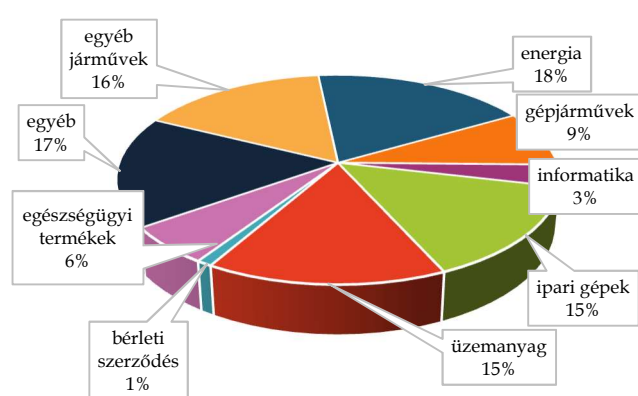
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

8. ábra Eljárások száma a közbeszerzés keretében beszerzett áruk fajtája szerint (%)

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

9. ábra Eljárások értéke a közbeszerzés keretében beszerzett áruk fajtája szerint (%)

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Bár az árubeszerzések keretében vásárolt termékek széles skálát ölelnek fel, a legjellemzőbbeket foglalja össze a 8. és 9. ábra. A legkevesebb árubeszerzés az üzemanyagokhoz² kapcsolódott (4 db), értékük 141,1 milliárd forintot tett ki 2019-ben, a bérleti szerződések csoportja pedig 76 db eljárást jelentett 9,2 milliárd forint értékben. Az eljárások számát tekintve az egyéb kategória volt a legnagyobb (1215 db eljárás), melyhez értékben 160,3 milliárd forint tartozott. Második helyen az ipari gépek csoportja szerepelt (552 db eljárás, 136

Mrd Ft), melyet az egészségügyben felhasznált gyógyszerek, orvosi berendezések és orvosi eszközök követtek (itt 423 db eljárásához 54,7 milliárd forint értékű közbeszerzés tartozott). A következő csoportot az energiahordozók alkották (335 db, 171 Mrd Ft), ötödik helyen pedig a gépjárművek voltak (236 db, 80,7 Mrd Ft). Ezt követték a szoftvert és hardvert is tartalmazó informatikai beszerzések (170 db, 31,3 Mrd Ft), az egyéb jármű csoportban pedig vonatok, hajók és egyéb különböző járművek szerepeltek (68 db, 149,3 Mrd Ft).

3. táblázat: Az árubeszerzések száma és értéke érték kategóriák és típusok szerint, 2019

	50 millió Ft alatt		50-199 millió Ft között		200 millió és 999 millió között		1 milliárd felett	
	száma (db)	értéke (Mrd Ft)	száma (db)	értéke (Mrd Ft)	száma (db)	értéke (Mrd Ft)	száma (db)	értéke (Mrd Ft)
egyéb	49	1,2	36	3,3	18	7		
közlekedés	80	1,9	112	12,2	75	31,1	25	356,8
közszolgálat	1 045	23,8	578	57,6	208	90,8	76	216,6
<i>Ebből: egészségügy, szociális</i>	302	7	199	19,9	49	20,4	13	24,1
<i>közigazgatás</i>	459	11	293	29,4	144	65,8	58	170,8
<i>oktatás, kutatás</i>	284	5,8	86	8,3	15	4,6	5	21,7
kultúra, szabadidő, sport	146	3,5	53	5,1	14	5,7	1	1,1
termelő ágazatok	177	3,8	170	21,3	209	83,6	5	7,2
<i>Ebből: építőipar</i>	31	0,8	6	0,5	4	1,4	2	3,7
<i>feldolgozóipar</i>	57	1,3	129	16,8	185	75,8	3	3,5
<i>mezőgazdaság</i>	89	1,7	35	4	20	6,4		
Összesen	1 498	34,2	949	99,5	526	218,2	107	581,7

² A négyből három gázolaj, egy kerozin beszerzésére vonatkozó eljárás.